

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Žalany

Číslo projektu: CZ. 1.07/1.4.00/21.3210

Téma sady: Přírodopis

Název DUM: VY_32_INOVACE_3C_14_Cizokrajné_ovoce

Vyučovací předmět: Přírodopis

Název vzdělávacího materiálu: Cizokrajné ovoce

Autor: Mgr. Michaela Slavíčková

Datum vytvoření: 14.5.2013

Anotace:

Materiál seznamuje žáka s některými zástupci cizokrajných rostlin a jejich plody

Očekávaný výstup:

Žák pozná vybrané cizokrajné rostliny a jejich plody. Zná jejich význam pro člověka

Věková skupina, ročník: ZŠ, 7. ročník

Metodické pokyny:

Žák poslouchá učitelův výklad doprovázený prezentací. Reagují na otázky a uvádí své zkušenosti a poznatky s cizokrajným ovocem

Pomůcky:

Ukázky učitele

Časový harmonogram: 15-20 min

Cizokrajné ovoce

Menší strom rostoucí hlavně ve Středomoří.

Plodem ***granátovníku obecného*** je granátové jablko.

Ovoce se sladkokyselou chutí.

Oblíbený je také sirup grenadina, který se často používá v koktejlech. Dále se využívá ve studené kuchyni, kde se přidává do mnoha salátů.

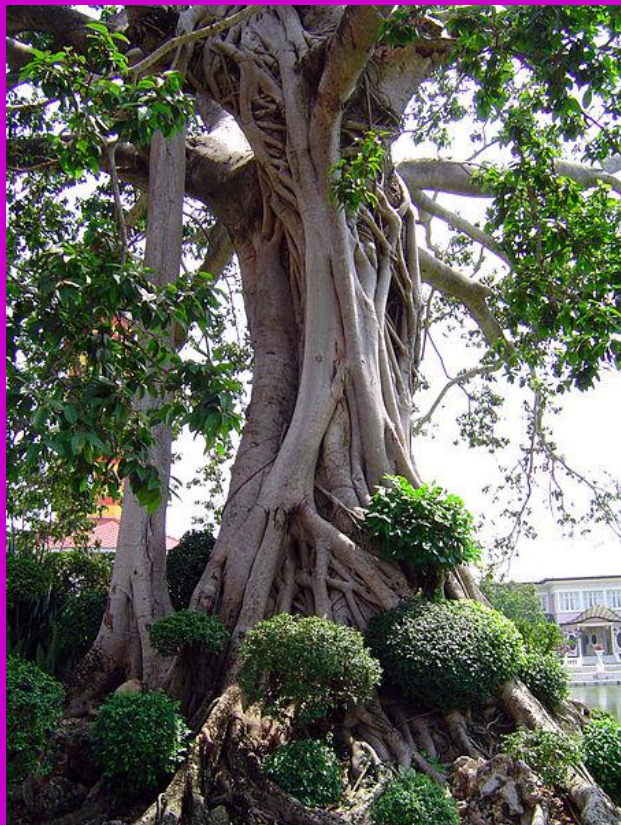

Nejznámějším nápojem je orientální nealkoholický nápoj šerbet.

Fíkovníky jsou opadavé nebo stálezelené keře, stromy nebo liány.

Některé druhy rostou jako tzv. škrtiče, které ovinou kmen hostitelského stromu spleť dřevnatých stonků a postupně jej zadusí.

Na tropických fíkovnících fíky zpravidla dozrávají po celý rok a jsou tak potravním zdrojem, na kterém jsou mnohá zvířata a ptáci závislí zejména v obdobích nedostatku jiných plodů.

Plodem ***kokosovníku*** je velká peckovice.

Plave na hladině vody, čímž umožnil rozšíření kokosovníku do mnoha částí tropického pásu.

potravinářství - ze žlutých květů se vyrábí sladká šťáva, která může být dále zpracována na cukr a palmové víno.

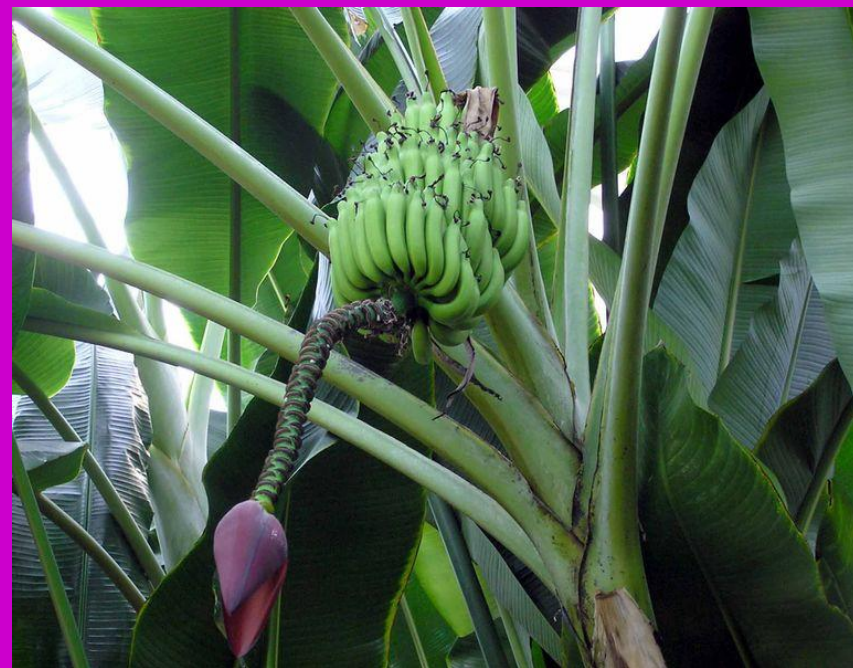
Z kokosu se získává kokosový olej a kokosová moučka.

Ze zkvašeného kokosového mléka se vyrábí lihovina zvaná arak.

textilní průmysl - z vláknité vrstvy z oplodí se pletou rohože a pytle, spřádají se z ní motouzy

stavebnictví - listy si domorodé obyvatelstvo tropických oblastí pokrývá střechy

Kromě velmi dobře známých měkkých a sladkých odrůd banánů sem patří i příbuzné škrobovité banány na vaření, nazývané *plantainy*

plodem ***banánovníku*** je bobule

Plodem **vanilovníku** je tobolka

Používá se jako koření
do sladkých pokrmů a
čokolád.

06/27/13

V lékařství se dříve užíval
sušený plod jako droga
pod názvem Fructus
vanillae a alkoholový
extrakt jako Tinctura
vanillae.

Nejčastěji se konzumují jako pochutiny k vínu, ale i součást složitějších jídel (saláty, vánoční pečivo atp.). Jedí se buď s hnědou slupkou, loupané nebo rozemleté.

Plodem **mandloně** je peckovice.

Plody *kávovníku* jsou červené, žluté, oranžové,
modré nebo černé peckovice .

Plodem **olivovníku** je peckovice obsahující nejčastěji jedno tvrdé semeno.

Získává se z ní především velmi kvalitní olej,
plody jsou pochutina oblíbená v řadě zemí.

Datle se konzumují převážně vysušené, což zlepšuje jejich trvanlivost, čehož bylo hojně dříve využíváno beduíny a karavanami křižující nehostinné pouště.

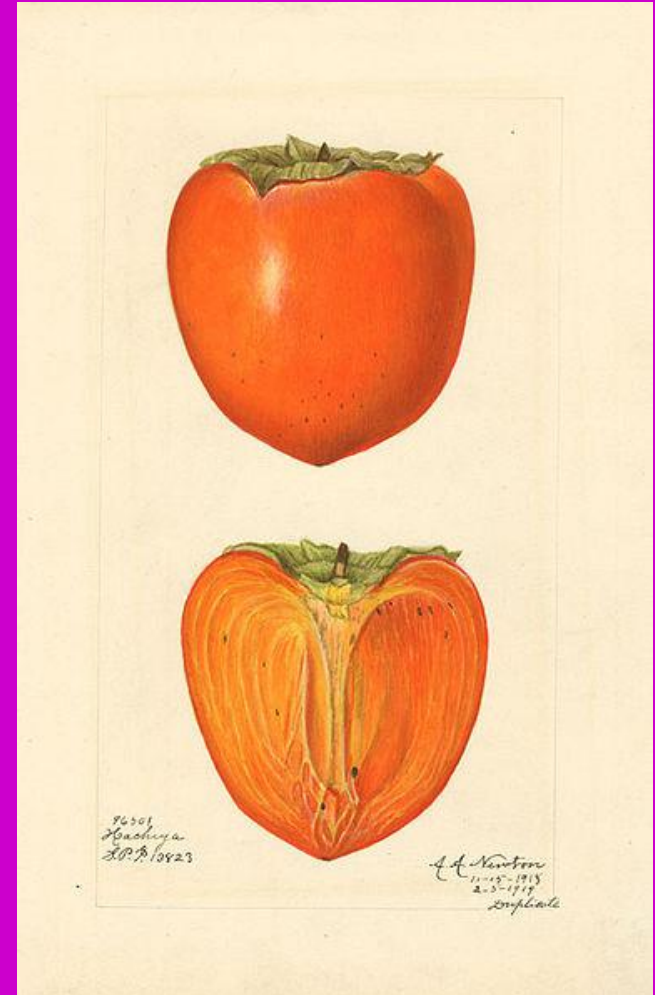
Datlovník

V některých kulturách se současně věří, že datle mají *afrodiziakální účinky*.

Zejména v arabských zemích jsou datle součástí každodenní kuchyně, podávají se zpravidla slisované do bochníku tzv. adšu a nebo se pečou na másle

Kaki se přidává do ovocných salátů, dezertů, zmrzlin, omáček a sladkých rýžových jídel. Vyrábí se šťávy, marmelády a želé.

Kaki je plod ovocného stromu **tomelu japonského** .

- Jaké znáš cizokrajné ovoce ?
- Banán, datle, kaki,...
- Jaké znáš cizokrajné koření nebo dochucovadla?
- Vanilka, olovový olej, kokosový olej
- Které cizokrajné plody se dají využít k výrobě nápojů ?
- Kávovník (káva), granátovník (šťávy, šerbet) , kokosovník (kokosové mléko, arak)

Zdroje

- Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Slavičková Michaela
- Použitý software: MS Windows 7 , Microsoft Office PowerPoint 2007
- AMNON S. *wikipedie.cz* [online]. [cit. 14.5.2013]. Dostupný na WWW:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Pommegranate_tree01.JPG
- FIR0002. *wikipedie.cz* [online]. [cit. 14.5.2013]. Dostupný na WWW:
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Pomegranate.jpg>
- AUTOR NEUVEDEN. *wikipedie.cz* [online]. [cit. 14.5.2013]. Dostupný na WWW:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Pomegranate_flower_and_fruit.jpg
- SAERIN. *wikipedie.cz* [online]. [cit. 14.5.2013]. Dostupný na WWW:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Ficus_in_Bang_Pa_In.jpg
- CHAPMAN., Arthur *wikipedie.cz* [online]. [cit. 14.5.2013]. Dostupný na WWW:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Cauliflorus_tree,_Kokoda_Track,_Papua_New_Guinea.jpg
- FOREST & KIM STARR. *wikipedie.cz* [online]. [cit. 14.5.6.2013]. Dostupný na WWW:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Starr_010330-0590_Ficus_carica.jpg
- AUTOR NEUVEDEN. *wikipedie.cz* [online]. [cit. 14.5.2013]. Dostupný na WWW:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Cocos_nucifera_-_K%C3%B6hler%E2%80%93s_Medizinal-Pflanzen-187.jpg
- AUTOR NEUVEDEN. *Wikipedia.cz* [online]. [cit. 14.5.2013]. Dostupný na WWW:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Luxor,_Banana_Island,_Banana_Tree,_Egypt,_Oct_2004.jpg
- PINGSTONE, Adrian. *Wikipedia.cz* [online]. [cit. 14.5.2013]. Dostupný na WWW:
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Banana.plant.kewgardens.arp.jpg>
- AUTOR NEUVEDEN. *Wikipedia.cz* [online]. [cit. 14.5.2013]. Dostupný na WWW:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Vanilla_planifolia_1.jpg

- BOUBA. Wikipedia.cz [online]. [cit. 14.5.2013]. Dostupný na WWW:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Vanilla_fragrans_2.jpg
- PROF. DR. THOMÉ, Otto Wilhelm. Wikipedia.cz [online]. [cit. 14.5.2013]. Dostupný na WWW:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Illustration_Prunus_dulcis0.jpg
- KELLER, Danielle. Wikipedia.cz [online]. [cit. 14.5.2013]. Dostupný na WWW:
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Almonds02.jpg>
- AUTOR NEUVEDEN. Wikipedia.cz [online]. [cit. 14.5.2013]. Dostupný na WWW:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Coffee_trees.jpg
- KSD5. Wikipedia.cz [online]. [cit. 14.5.2013]. Dostupný na WWW:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Coffea_canephora_berries.JPG
- SHAWKA, Abu. Wikipedia.cz [online]. [cit. 14.5.2013]. Dostupný na WWW:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:X_Ironwood_Tree_Olea_capensis_LeafDetail_1.jpg
- NAVEZ, B.. Wikipedia.cz [online]. [cit. 14.5.2013]. Dostupný na WWW:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Olea_lancea_fruit.jpg
- MMCKNIGHT4. Wikipedia.cz [online]. [cit. 14.5.2013]. Dostupný na WWW:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Phoenix_dactylifera100_4209.JPG
- AUTOR NEUVEDEN. Wikipedia.cz [online]. [cit. 14.5.2013]. Dostupný na WWW:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Dates_on_date_palm.jpg
- SPHL. Wikipedia.cz [online]. [cit. 14.5.2013]. Dostupný na WWW:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Kaki_20041002.jpg
- NEWTON, Amanda A.. Wikipedia.cz [online]. [cit. 14.5.2013]. Dostupný na WWW:
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:PersimmonWatercolor.jpg>
- Galerie MS Office - Klipart